

RAIMON, CANTAUTOR

Text: BEATRIZ CABEZAS / Fotos: MARC VILA

"L'analfabetisme polític dóna vots"

Raimon (Xàtiva, 1940) inaugura el 28 de juny el Festival d'Estiu de Barcelona Grec 99 amb un recital sota el títol 'Cançons d'amor, cançons de lluita'. El cantautor interpretarà alguns dels seus temes més emblemàtics i dues cançons inèdites.

El cantautor Raimon ofereix a Barcelona un dels seus carismàtics recitals en què interpretarà els temes d'ara i de sempre, que han convertit els seus concerts en tot un fenomen social. Després d'omplir de gom a gom el Palau de la Música Catalana fa un parell d'anys, Raimon torna a cantar a la ciutat dels prodigis per inaugurar el Festival d'Estiu de Barcelona, el 28 de juny a dos quarts de deu de la nit al Teatre Grec, i dos concerts més els dies 29 i 30 de juny. Raimon prepara una nova edició de l'*Integral* per a finals de l'any 2000, però abans potser ens sorprendrà amb un disc de noves cançons que prepara des de fa un temps.

—Com serà el concert que inaugura El Grec?

—Boníssim! La idea és el títol del concert *Cançons d'amor, cançons de lluita*. Recupero cançons que fa temps que no canto i que la gent m'ha demanat i, a més, interpreto algunes cançons inèdites, almenys n'estrenaré dues de segures. Després un nucli central del concert es compon de cançons que he publicat últimament a *Cançons de mai* i a *Raimon al Palau*. A més, recupero l'*Amanda*, que feia molt de temps que no cantava. Ara era el moment ideal per recuperar l'*Amanda* per dues raons, perquè me l'ha demanada molta gent i perquè ara ha sortit un llibre sobre Víctor Jara de Jordi Sierra. En total el recital comptarà amb unes vint o trenta cançons, entre temes antics i composicions noves.

—Per primer cop la música d'autor obre el festival del Grec. És un bon moment per a la cançó o és simplement una coincidència?

—La inauguració del Grec ve donada per altres motius, pense que busquen un artista que tingui una certa dimensió, en aquest cas m'ha tocat a mi, però té poc a veure amb la cançó d'autor. Personalment,

amb el Grec mantinc una petita relació. Quan encara no era festival Grec, quan hi havia els actors i el Segarra que reivindicaven un festival d'estiu a Barcelona, jo hi havia cantat. És l'últim Grec del segle XX i em va fer gràcia. Com que a Xàtiva no fan cap festival d'estiu d'aquestes dimensions... Sobre si la cançó viu un bon moment o no... És molt difícil parlar-ne en aquests termes. Sempre al llarg dels anys hi ha hagut moments millors o pitjors. En una carrera llarga de qualsevol cantant hi ha alts i baixos, possiblement ara és un moment en què ve molta més gent als concerts perquè la gent descobreix coses que realment sembla mentida que les descobreixi ara... Però és que hi ha hagut una dècada, la dels 80, en la qual s'ha volgut amagar que aquí hi havia un moviment de cantants com

"Als 80 es volia amagar que aquí hi havia un moviment de cantants important, fins arribar al punt de recomanar a emissores institucionals que no possessin discos de gent com ara jo."

potser mai s'havia donat en la història d'aquest país. I en canvi, com si els hi fes vergonya, com si molestés, es va arribar fins al punt de recomanar a emissores institucionals que no possessin discos de segons quines persones com ara jo. És molt fort sortir d'una dictadura per trobar-te amb això. I això ha passat. I no ha estat fins a partir del 93 que ha

canviat la situació, en què molta gent jove s'hi incorporava i veia que els havien estat amagant una sèrie de coses. Després en l'any 1996, a Madrid es va parlar molt de la *canción de autor* i aquí, com que hi ha un cert tipus de mimetisme, van dir: però si aquí també en tenim! I crec que això també ha influït.

—*Hi ha una manca de compromís generalitzada?*

—Sí, perquè el problema és el que es fa amb això que se'n diu cultura de masses amb una llengua que no és de masses. No s'ha plantejat adequadament de quina manera una llengua que és minoritària pot aconseguir una cultura pròpia de masses. No és el meu cas, el dels cantautors, però sí el de la música pop. Es pot tenir una música pop pròpia d'una manera duradora i normal i que sigui competitiva amb la que tens al costat en espanyol que té un mercat amplíssim, o ja no diguem amb la que és en anglès. Això és una cosa que no es planteja seriosament i per aquesta

raó la sensació que ens dóna és que els músics que canten en català van una mica per aquí caic, aquí m'aixeco i cadascú s'ho apanya com pot, perquè no hi ha un criteri ni hi ha hagut una idea de conjunt. És una crítica que faig en general a la gent que es preocupa per solucionar els problemes del país, sigui de la tendència que sigui. No hi ha hagut una visió de tot això. I quan s'ha fet alguna cosa han estat remeis casolans que se'n diu, com ara: fem una quota de radiació! Això que fa dos anys va ser un escàndol i que va espantar molta gent, qui ho segueix ara això? qui sap si això es compleix? s'ha portat a la pràctica? Amb quines condicions? Has sentit més presència de música en català de qualsevol gènere en les ràdios institucionals

o no institucionals? Ningú no en parla. Aleshores, a què juguem? Fa molts anys que treballo i he vist moltes coses. Si la televisió no posa música, és normal que la gent jove, que l'única cosa que els arriba és la televisió, no sàpiga què hi ha, què es fa. Ara, així que ho veuen, saben que allò existeix i llavors van a buscar-ho. És simptomàtic que al llarg de la història de TV3 comptades vegades hi ha hagut programes musicals, ara fa molts anys que no n'hi ha cap a TV3. I després poses Canal 33 i es fa un programa que pràcticament tracta només música rockera. Jo no hi tinc res en contra, però després hi ha el programa *Autògrafs* que acaba sent més del mateix també. Hi ha un criteri institucional que porta a la pràctica una política musical concreta, però per altra banda, a la gent que hi hauria de dir alguna cosa ja els hi està bé. Que cadascú s'apanyi com pugui! No hi ha una visió de conjunt. I això a

Catalunya. No parlem ja del País Valencià on hi ha hagut una instrumentalització de la música que ha provocat que molta gent pense que cantar en català a València és només cosa de manifestacions. És molt bèstia, perquè no és això, així no hi haurà mai cantants, si només hem de cantar a les manifestacions, malament.

—*Estem dominats per la passivitat o simplement no interessa?*

—Hi ha una certa passivitat general. Fins i tot en la lectura. Avui tens la sensació que aquí es publica de tot, quan no és veritat perquè quan vas a Itàlia, a França i als Estats Units veus que molts llibres aquí no arriben. Hi ha un cert tipus de gent, potser minoritària, bastant més informada del que podíem estar els minoritaris de l'època, perquè hi ha més accés a la informació. Ara bé, també hi ha una saturació, hi ha molta informació i si tu no tens un criteri aquesta

informació acaba com allò del *zapping*, que pots passar-te dues hores davant de la televisió sense veure-hi res, vas canviant tranquil·lament de canal i al final no veus res i tens la sensació que has vist moltes coses, en canvi no les has vistes. Això també passa a l'hora d'escollir música. No s'havien fet mai anuncis de discos per televisió, actualment quan arriba el Nadal és que hi ha més anuncis que res. És difícil saber què interessa amb tanta informació.

—*I què es pot fer per sobreviure en aquesta jungla de desinformació?*

—Home, un es planteja: aleshores què faig? Jo faig cançons, actuo, intento fer-ho el millor possible i afortunadament la gent respon, l'any 97 al palau hi havia plens. Realment va bé; ara, que a mi em vagi molt bé no vol dir que ara sigui un moment magnífic per

a la cançó. S'ha de tenir una visió de conjunt. Però crec que quan a un li va bé, això s'encomana i comença a anar bé a tots. En un país petit sembla que hi hagi aquesta cosa que si a un li va bé, li va bé al país. Si algú fa de locomotora la cosa va funcionant. En això tenim avantatge. Però una cosa és la creació, i una altra cosa l'organització de la difusió de les cançons i que això es socialitzi. I aquí és on entren els inconvenients de tenir un mercat petit: perquè un disc funcioni es necessita una quantitat de promoció, de publicitat, que en un mercat petit és molt difícil d'obtenir i aquesta és la contradicció bàsica. I jo en sóc conscient des del primer dia. Avui encara em pregunten si no he pensat mai de cantar en castellà, que podria vendre molt més. I m'ho han proposat molt. Què responc? Bé, deixem-ho córrer...

—*Cap a on s'encaminaran els interessos mu-*

"No s'ha plantejat seriosament com una llengua que és minoritària pot tenir una cultura pròpia de masses. No hi ha una visió de conjunt. I quan s'ha fet alguna cosa han estat remeis casolans com ara les quotes de ràdio."

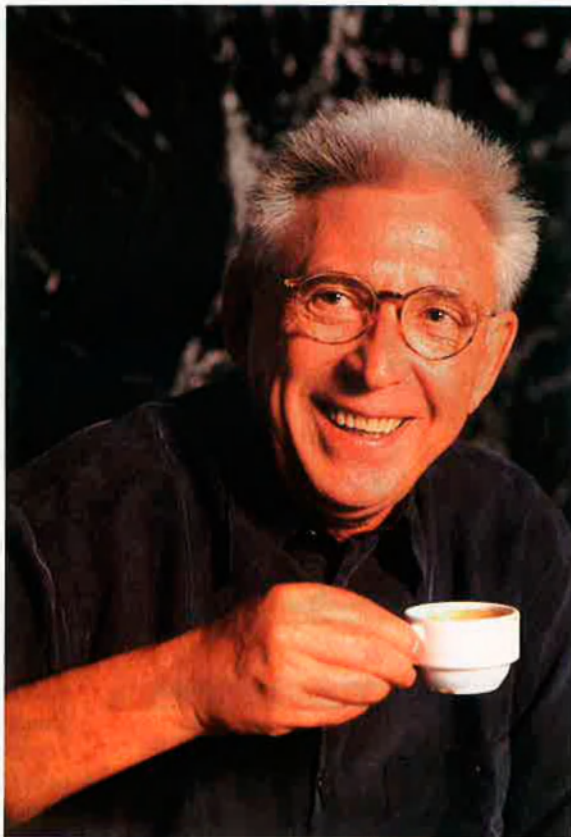
sicals del segle vinent?

—En el camp de la música clàssica, que és on realment hi ha investigació, del llenguatge, fa la impressió d'un cert punt mort. Després dels dodecafonismes i les atonalitats, i el minimalisme més tard, i tot això que se'n diu música contemporània, hi ha tota una mena d'investigació constant: l'electrònica, l'experimentació... Crec que està canviant una mica la funció d'una certa música. Ara, com allò que en diuen tendència com el barroc o el romanticisme no n'hi ha, perquè el que hi ha ara és molt difícil de classificar i és molt difícil de veure una certa novetat que atregui el públic. Tu mira el cartell dels concerts que es fan a Europa de música clàssica i veuràs que hi ha molt poca presència del que podríem dir-ne música contemporània, perquè el llenguatge no ha agafat gran quantitat de gent, i això que en els anys 40 o 50 es podia pensar que ja arribaria, pensar que m'he avançat al temps com es va avançar Wagner o Bach... doncs resulta

que passen trenta o quaranta anys i en un moment en què l'acceleració dels temps és molt més forta, resulta que no ha arribat aquesta acceptació i això crea molts problemes a la persona que es dedica a fer música clàssica.

—*I en el cas de la cançó?*

—En el cas de la cançó, la lletra és importantíssima, en l'àrea anglosaxona hi ha un fòtmer de cançons que només s'aguanten per la lletra. De fet, el rap s'aguanta per la lletra i mira si funciona el rap! Aquí no, resulta que com que sembla que no s'entén l'anglès sembla que la lletra no té importància, i en té molta, d'importància. I possiblement alguns dels problemes importants que viu la humanitat de finals del segle XX s'expressen en aquestes lletres. Musicalment tenen un interès relatiu, però des d'un punt de vista de la funció que ha fet una certa poesia i una certa música al llarg de la his-

—**Quin lloc ocuparà la cançó d'autor en l'univers musical del segle XXI?**

—**A mi la parauleta de cançó d'autor... És una etiqueta. Totes les cançons són d'autor. És una expressió que existeix només en italià, espanyol i català. Jo vaig ser dels primers a utilitzar-la aquí. En un moment determinat semblava que l'estètica del cantautor era de sortir i avorir les pedres i parlar de totes les misèries del món. Això no és així. Avui no hi ha una línia estètica que pugui definir el cantautor i en un futur encara menys.**

tòria, en aquests casos són molt importants, són coses que quedaran. Aquí a casa cadascú fa el que pot, perquè no estem en el centre de l'huracà... hi ha gent que està més informada i n'hi ha altra que es limita a copiar bàsicament el que surt per televisió espanyola.

—*Després de les passades eleccions com veu la situació de l'estat?*

—No ho he estudiat gaire... No em dona la impressió que hi hagi canvis substancials, m'imagino que cada partit deu tenir la sensació que canvia molt. Però és molt prompte per saber com pot anar tot això. S'hauria d'estudiar part per part.

—*I concretament la part del País Valencià?*

—M'ha sorprès que a Alcoi el PP hagi pujat tant, però és que va pujat a tot el País Valencià, també em va sorprendre quan va pujar a Xàtiva... És una d'aquelles coses amb què em quede molt parat! Fa temps que no vaig a València ciutat, que és on es couen les coses i la meua informació política que és gairebé

nul·la, és la d'un ciutadà normal que té preocupació per les coses. Jo, segons el que he vist, ja s'esperava això. S'esperava perquè evidentment si l'altre partit majoritari, un mes i mig abans de les eleccions, el candidat diu que no hi va... Això fa que et voten només els fidels al partit o els que no troben cap altra alternativa. Per altra part, es fa molta obra pública, es fan molts diners, hi ha molt diner negre que està sortint i tot això influeix. Hi ha gent que pensa: jo araestic bé, per què haig de canviar. I després, també hi ha un cert analfabetisme polític. Ningú ha tingut cap interès a alfabetitzar políticament la gent, perquè això també funciona. L'analfabetisme polític dona vots. Ara, sempre hi ha hagut aquest analfabetisme polític, desgraciadament... Però encara és aviat per saber com afectarà tot això, s'ha de deixar passar un temps.

